

بعض منتخبات آثار ايله فنونك دلالت اينديكي برطاقم غرائب كشفيات و حكمای
متقدمين و متأخرين طرفندن ابراد ايديلان محاکات مفیده بي و بعض تراجم
احوالی حاویدر .

مؤلفی
{ احمد ممت }

مسخرات (درم)
تغزنامہ (المسخرات)
الاعمال (تغز)
طالع (باقر)
عراقیات (تغز)
بروزیك عازق
طالع و خلاصه
ایضاً سیرالمد و
احمد ممت ایضاً
تاریخ - ناقد

جزؤ نومروسی
۳

فیثاتی ۴ غروشدر .

ایلك دفعه
اولق اوزره محررك ذاته مخصوص مطبعه ده باصلدی .

استانبول

۲۸۸

بو باید افکار او قدر منقلب اولشدر که
فیلسوف دینان بر ذاتک رند و دینسز و یا خود
غایت قیدسز اولسی کبی شیلر دخی افکاره
ورود ایدر .

دیمک او ایور که مطبوعات عثمانیه یکی
یکی شیلردن بحث ابتدییکی کبی فلسفه بی
دخی عصریمز ایچون یکی پرشی اولق اوزره
موقع بحثه قویسه فائده سز قالمز .
خصوصیه طغارجقمز که چیقان ایکی
نسخه سنده فیلسوفانه برایکی پارچه شی
حاوی اولدیغی کبی بوندن بویله دخی او کبی
مباحثدن بحث ایدیه جکی درکاردر شوا ایلاک
نسخه لرده «فلسفه وفلاسفه» سرلوحه سی
الته، بوبند مخصوصی درج ایتمی فائده دن
خالی کور یله مامشدر .

فلسفه یونان اسانندن مشتق و مستعربدر .
اصلی «فیلسوف» کلمه سیله «صوفیا»
کلمه سندن مرکبدر که برنجیسی «محب»
ایکنجیسی «عقل» معناسنه کلور و هیئت
مرکبیه سی «محب عقل» ودها معتدل
اوله رق «حب عقل» مقامنده استعمال
اولنور .

فلسفه شمعیکی حالده بر علم مخصوص
اولوب فقط او قدر وسیع و او قدر شعولی
بر علمدر که هنوز تعریفی تعیین ایدیه مامشدر .
فلاسفه دن بر طساقی بونی «دینسا
و مافیهایی نظر امعانیدن کچوروب ماهیتی
حقنده استحضار ایدیلان حکمی ویرمکدر»
دیو تعریف ایشملر . و بر طاقی «بنی بشرک
ماهیتی اوزرینه بالمطالعه حکم ویرمکدر»
دیمشدر . بعضلری «فلسفه انسانک کائنات
ایله اولان تعلقی موازنه دن عبارتدر» دیه

اولادی و همشیره لری و سائره سی یأس و ماتم
طومغه باشلارلر . بوماتم بدی کون
سوروب بومدت ظرفنده هپ طوپراق
اوزرنده اوتوررلر . اوراده برلر اوراده
ایچرلر . یالکز جعه ایرتسی کونی طوپراق
اوستونده ملک یززلر . بدی کون تمام
اولدقده موتایی خاطر لرینه کنتورمک ایچون
برقندیل یقارلر و قندیلک اطرافنه طوپلانه رق
موتانک روحی ایچون تورات اوقورلر .

بوعادت یالکز استابول یهودیلرینه
و خصوصیه قرایت طائفه سینه مخصوصدر .
ایشته رسم ماتم دخی بوندن عبارت
اولوب اتدن صکره هر آی نهاینده و هر سینه
ختمانده متوفانک روحی ایچون تورات
اوقومق لازمدر .

فلسفه و فلاسفه

فلسفه که «فیلسوفلق» دیمک اولق
لازم کلیور بزجه یعنی شرقیون عنندنده
سربستی و حریت مسائل کبی هنوز یکی
ایشیدلمکه باشلامش برشی دکلددر .
کتابخانه لریمزده فلسفه تک ال یوکست
درجائنه چیقان محرر لریمز طرفندن قله
النس برخیلی کتب عتیقه مز موجوددر .
انجق مرور زمانله کتابخانه لریمزده کی کتابلر
توز طوپراق ایچنده محبوس قالغه باشلادقدن
صکره فلسفه تک دخی ماهیتی اونودلغه
بوز طومش اولدیغی مع التأسف اعتراف
ایتملیر .

حکم ایشلر . و کیسی « فلسفه الهیاتدن عبارتدر . جهته قائل اولشلر . بن فیلسوف دکل : اوله م دکل : احتمالکه اوله یلورم . فقط شمدیکی حالده عادی برشا کردم . انجق هیچ ده اذعائم یوق دکل آ ؟ بن کندیمجه فلسفه بی تعریف ایتمک ایسته ایسم شویله دیرم : « فلسفه کانتات یکدیگریله اولان روابط و تعلقاتی موازنه ایتمکدن عبارتدر . چونکه بنی بشری و الهیاتی و حتی « فلسفه نفس اوزرینه محاکات لازمندی بالاجرا موجوداتی نفسه قیاس ایتمکدن عبارتدر . دیان فیلسوفلرک قولنجه نفسی دخی شوتعرفک ایچنده موجود کوره یلورم . برطاقم فیلسوفلر « فلسفه کافه فتونک لیدر . دیشلر و بر طاقلری دخی بوکا اعتراض ایشلر . اولکی قسمک فکرینه کوره برادم فتون بیلز ایسه فیلسوف اولمیز . ایکنجی قسمک قولته کوره برادم فیلسوف اولمقدنصکره فتون اوکره نه مری . بویکی فرقه نیک ایکیسی دخی درین درین محاکات ایله فکرلر نیک اصابتی اثبات ایشلر . انجق او قدر درین محاکاته کیریشور و فلسفه بی اولدر ؟ یوقسه فتونمی مقدمدر ؟ بوکا برآمد بولمغه چالیشور ایسه ک اراقده فلسفه بی دخی غیب ایشلر اولورز . بواقکر بویکی فرقه محاکمه نژده زهیه قدر وارمشلردر . اکلامق ایچون سزه بر مثال اراد ایدیم . برنجیسی دیر که فتون و علوم « بیلکدن »

عبارتدر . فلسفه دخی علوم ایچنده داخلدر . حالبوکه علوم و فتونک بیلکدن عبارت اولد یعنی بیلک دخی بر علمدر . اوله ایسه اصل اولان علم و فتندر ؟ فلسفه علمدن و فتندن صکره حاصل اولور . ایکنجی فرقه دیر که حقیقته فلسفه موازنه دن عبارتدر . فلسفه ایچون علمک لزومی ایسه اوده بر موازنه در . برادم بو موازنه به موفق اولد یعنی کون فیلسوف عد اولته یلور . بنابرین اصل اولان فلسفه در . فتون فلسفه دن صکره حاصل اولور . بایسته ایشلر موازنه ایچون بزرورادد شو ایکی فکرک یکدیگریله موازنه و مقایسه شته کیریشور ایسه ک برهنوال محرر اورتهدن فلسفه بی غیب ایتمکله برابر « طاق و عورطه دخی چبقار یوقسه عورطه طاق و قدیمی « مسئله سنی حل ایتمک ایچون اوغرا شحق قبیلندن اوله رق اوغرا شمش اولورز . واقعا بو مسئله بی حل ایتمک دخی محال اندر محال دکلدر . طغار جعفرک ایکنجی نسخه شنده مندرج « ولادت « سر اوچه لی بئدک حکمتی تعمیم ایدر ده اولنابده افکار عزی تعمیق ایلر ایسه ک اشبو طاق و عورطه مسئله شنده دخی بر نهایت و بره بیلش اولورز . انجق بزم بو بئد مخصوصده مقصدیمز بونی حل ایتمک دکلدر . اورتهد برطاق و برده عورطه وار که ایکی سنک دخی اهیمنی درکاردر . یعنی الیزده کی طاق و عورطه یا پایله جک قدر مهم و عورطه دخی طاق و پایله جک قدر اهمدر . کذلک الیزده کی فلسفه

فنون کنندی طوغوراجق قدر قوتلی
اولدیغی کی فنون دخی فلسفه بی حاصل
ایده جک قدر مستعد اولوب مسئله مز ایسه
بونلردن هانکیسی دیگر بی تولید ایلدیکندن
عبارت اولیه رقی فلسفه نك ماهیتی تعیین
اینگ اولدیغی جهتله اومسئله بی الدن
قاچیرماغه مجبورز .

فلسفه نك هانکی چکر دکدن پیومش
ونصل دال بوداق صالی و یرمش اولدیغی
یعنی تاریخ فلسفه بی شویله بر کوزدن
یکیرمش اولسه ق بونک ماهیتی حقننده
اولدغه مقنع معلومات استحصال ایده یتمش
اولورز .
تاله س و سوفراط کی فلسفه نك واضعلرندن
عد ایده یله جکر آدملر زماننده فلسفه
اولیه پک چوق شعبه ره منقسم اولیوب
بالکراشیانی اذعانک احاطه سندن عبارت
کبی برشی ایدی . اندن صکره تاله سک
شا کردی قره سید و آنک شا کردی فیثاغور
بونی پیوده پیوده دهها مکمل بر درجه یه
ایصال ایتمش اولدقنری کبی سوفراطک
شبا کردی افلاطون دخی بونی بر فانددها
پیوده رک اوزمان منطق و حکمت طبیعه
و علم اخلاق اولق اوزره اوج شعبه یه
آیرمیشدی .

فلسفه نك شواک کنج زماننده کی حالی
بره کندیسنگ ماهیت مخصوصه سی حقننده
بر فکر و یریه جکی درکار اولوب افلاطوندن
صکره مشار الیهک شا کردی ارسطونک
دخی بونک ایچون منطق و حکمت طبیعه بی
کاکان قبول ایله لم اخلاقه علاوه فن سیاست

وفن اداره بی دخی برر شعبه مخصوصه اولق
اوزره فلسفه یه ادخال ایتمش اولسی بزم
ایچون فلسفه نك ماهیتی حقننده دهها بوجک
بر فکر اعطاسی موجب اولور . هاله
قله آتک بونی فن مناظره فن بیان علم اخلاق
فن سیاست حکمت طبیعه و علم ادیان
تقسیم ایتمش اولسی اولبایده معلومات تامه
اکتسابی مستوجبدر .

ایشته تاریخ فلسفه نك شو مبدأ ندن
اکلاشیله جغی اوزره الک اول یافلسفه فنونی
و یاخود فنون فلسفه بی پیولته پیولته بر کره
قله آتک ایصال ایتمش اولدیغی درجه بی
بولدقدن صکره یته فلاسفه مشار الیهک
شا کردانی دیمک اولان سائر فیلسوفلر
بو تقسیماتی تبدیل ایله ایلده و آرایه فن
مبحث الروح و کیما کی تقسیماتی دخی علاوه
ایده ایده درجه لازمه سنی بولدر مشلردر .
مع هذا ظن اولمسون که فلسفه
بوفنونک حاصل جعی دیمکدر .

خیر .
فلسفه نك اساسا بوفنونه تعلقی سائر
فنوندن زیاده اولدیغی ایچون بونلر برر شعبه
مخصوصه اولق اوزره آیرلشدر . حتی
تعلق جهتدن فلسفه نك حسابدن بدأ
ایله درجه نهاییه قدر شموی درکار اولوب
انجق فلسفه بونلرک حاصل جعی دکلدن .
بلکه بوفنونک هر بری فیلسوف ایچون برر
منظره اولره ق فیلسوف جهانی اومنظره لردن
تماشا و کائنات حقننده کی موازنه سنی آتک
اوزر یته بنا ایدر .
مثلا فیلسوفک فارشوسنه بر وجود کنوررلر که

انسانند. فلسفه و وجودش شکل
و صورت ظاهره شدن باشلایوب تو کیستند
طبیعتی شدن اخلاقیدن روحیدن صکره بونک
کائنات الله اولان تعلقی دخی موازنه به
جالتشور و کندی وجدانک قناعتی اوزر به
بو موازنه به برده حکم و برز . ایددی
فلسوف عندیده فتون موجوده نك هر بری
بو موازنه بی اجرا ایچون ایدجکی تدقیق
امر نه برز منظره در . فلسفه ایسه
تدقیقات مذکوره بی بعد الانفا و یرمه جکی
(حکمدن) عبارت قالور . بو حکم ایسه
(حقیقت) دیمک اوله جغی در کاردر .
فلسفه نك ماهیتی حقینده و یرمش
اولدیغمر شو معلوماتک مختصر لغله برابر
اولیابده فارین کرامه از چوق بر فکر
و یرمش اوله جغی اعتقادنده یز . بنابرین
شد بویه مختصر و مجمل بر صورتده فلاسفه نك
مسالکی حقنه دخی براز معلومات اعطاسته
لزوم کوردک . مسالک حقنه و یرمه حکمز
او معلومات دخی فلسفه حقنه کی افکاری
بر درجه دهاتوسیع ایدجکی در کاردر .
فلسفه بی فارین کرامه تشبیه ایدجک
برشی ارار ایسه نك بونک ایچون دیانتی بولور
وارائه ایدرز . زرا شبیه و مثال اوله رق
ارائه ایدله جک شی مخاطب عندیده معلوم
اولق لازم کلوب فکر نك از زیاده اتعاب
ایدش اولدیغی بر نقطه وار ایسه او دخی
دیانت اولدیغی شبهه دن وارسته دراله حتی
فلسفه نك بر شعبه سی علم دیانت اولستی دخی
بو مثاله مراجعت ایچون بزه بشقه جده
بر مناسب کولستر بوز . ایدله

بك زیاده تفصیلاته کیرشمکه ادخی
حاجت یوقدر که فکر دیانت حقنه برشیدن
عبارتدر . حتی بعض دینک بعض ادیان
سائره ار بابی تکفیر ایغنی ذکر اولنان ادیان
سائره از بابک اودینک کافری اولساندن
عبارتدر . مثلاً دیانت عیسویه دیانت
عیسویه ار بابی تکفیر ایدر . نیچون ؟
زرا دیانت موسویه ار بابی دیانت عیسویه نك
کافری یعنی منکر ایدر . انجیق بر دین
نظر نه کفر نه حکم ایدیلان کسه نك دخی
کندیسته مخصوص بر دینی اولوب او دخی
برر بك قهرندن قورقنده و لطفندن امیدوار
اولقده و یا خود اور بك قوت و قدرتی و مأثر
اعظمه جبروتیستی نظر و له و جبرته موازنه
ایتمکده . یعنی دین خصوصی بر فارسی
فلسوفک شو اشاعیکی بدی حکمی تصویر
ایدر . فلسفه ایسه
ماجرای کفر و دین آخر یک جامه یکشد
خواب آن خوابست ولی تعبیر او در اختلاف
دیمک اولیور که دین خصوصیه اصل
مطلب (حقیقت) ایمش . فصل که فلسفه
دخی مطلب اصلی اوله رق هر بابده حقیقی
ارار طورر . حکم دیانتی
ایمیدی مطلب بر حقیقتدن عبارت
اولدیغی حالده ازمنه مقدمه دن شمیدی به
قدردین قاج مذهب تعیین ایمش ایسه
فلسفه دخی هر خصوصیه ارادبعی حقیقت
ایچون اوقدر مسالک ارائه ایتمشدر که بونلر
هب فلاسفه نك یه یوقاروده تعیین اولنان
علوم و فتون منظره ازندن باقد قاری حالده

محاکات لازمه بی هر بری آری آری اجرا
ایتمش اولستندن ایلرو کلور .

بوخاله کوره فلسفه ادیان قدر شعباته
منقسم اولتی لازم کلور .

نصل ادیان قدر ؟ ادیان پوک کوچوک
برجماعتک فکرینی برنقطه ده جمع ایده یلور .

حالبوکه فلسفه برجماعتی برنقطه اوزونده
جمع ایتک جهته کتبوب هر فکرینه کنندی

دأرمشده کنندیسی ایچون برمساک اختیار
ایدر وکنندی بولدیغی حقیقتی هیچ کسه

قبول ایتیه چک یله اولسه ینه کنندیسی
قبول ایدر . ازجمله دیوژنک مسلکی کبی .

بوخاله کوره دنیاده صاحب فکرینه قدر
جان وارایسه هر بری فلسفه ایچون برمساک

مخصوص وضع ایده یلور . شو قدر وار که
هر فکرک وسعتی بر اولوب بعض افکار دنیا

وما فیهای آن واحده استیعابه مقندر
اوله جق قدر وسیع اولوب بعضیسی ایسه

برونک اوتیه طرفنده اولان شیریه قدر
سوق افکار ایده میه چکنندن بوسورت

مساک فلسفینی آیقلایه آیقلایه ینه
بردرجهیه قدر تحدید ایدر . شو حاله بناء

طعارجمزه فلسفک واضعی عد اولنان
بعض ذوات ایله انلردن صکره متأخریندن

وسعت افکارینه جهانی حیران ایتدکلری
کبی احتمال که کندیبری دخی شاشمش

قالش اولان بعض مشاهیرک مساک
مخصوصه سنی درج ایده چکر .

بو بند مخصوصک مأخذری مساک
فلسفینی یونانسانک یدی عقللوری

عصریندن بدله تعینه باشلامقه درز . انجق

بز تعین واعلان حقیقت امرنده بونجه
هممات طالبه سی سبقت ایدن وثمره لطف

همتری اوله رق زمانلرنده بوقدر حقیقت
میدانه چیقمش اولان انبای عظام

عصرلرینی مبدأ اتخاذ ایتکه « حسب
الاسلامیه » مجبور .

انبای عظامک تواریح مقدسه سی
کوزدن کچیرله چک اولسه ایلک نظرده

وبداهه کور یلور که مشارالهم حضراتندن
هر بری یاقوه بی نهایت الوهیتی کندیلرنده

بوله رق دعوی الوهیه قیام ایتش اولان
برمدعی ملعونی قهرایتمک ویاخود بقالرینی

جهل ونادانی الله ویرمش ومثلاً حسب
الجاله ربوبیتی کونشده ویا اوکوزده بولمش

اولان بر طاقم بیچارکان خلقی طریق هدایتیه
دعوت ایلک امرنده بذل همت پیور مشلردن .

اونو نمیم که یوفاروده دخی دینلیدیکی وجهله
فلسفه انکارو کفرندن عبارت اولوب بالعکس

جست وجوی حقیقتندن عبارتدر فصل که
دها اشاعیده دخی کور یله چکدر .

بز اصلا تردد ایتکسزین قبول وتسلیم
ایدرز که پیغمبران ذیشان افندیلریمز

حضراتک الوهیت ور بویلت کبی حقیقتلرک
مبدئی وحقی من جهة فلسفک دخی غایتی

دیک اولان بر حقیقتی ایوم کور مکده اولدیغیمز
درجه صحت ووضوحده اوله رق میدانه

قویملری فلسفک الک عالی بردرجه سندن
دها عایدز .

ایمندی حضرت ابراهیم خلیل الله
صلی الله تعالی علیه وسلم افندم حضرتلرینی

مبدأ اتخاذ ایدر ایسه ک میلاد عیسادن

یگر می اویج عصر مقدم یعنی یونانستانک
یدی عاقلرندن اون الی عصر دها اول
برزمانده ارض فلسطینده افکار حقیقت
منتشر اولغنه باشلامشیدی . حضرت
مسیح افندی مرک تشریفلرینه قدر بو حقیقتک
نه صورتلرده کورلدیکنی یازمق بزه عاقل
اولوب یالکن بویه بیکرجه سنه مقدم
افکار حقیقتک ارض فلسطینده انتشاره
باشلادیغنی بیلکله اکتفا ایدم جکر .

بوندن صکره تاریخ فلسفه نک «یدی عقللور»
[۱] دیوارانه ایلدیکی ذوات تاریخ میلاددن
مقدم ۶۲۰ سنه سیله ۵۴۸ سنه سی میانده
وهمان یک دیگرینک هم عصری دینله جک بر
صورتده کلشلردر

بونلر مصر طرفندن کلان بعض
مقدمات فتونی کندی حدت زکا و وفرت
فطانتلریله عادتاً ایجاد دینله جک مرتبه ده
توسیع ایدرک او زمانک خلقی عندده
الوهیتلری مسلم اولان بعض بنی بشرده
الوهیت ور بویت اوله مسیه جغنی وقوه
الوهیه دیمک حقیقتنی ادراکدن عقللرک
حیران قاله جقلری بر قوه معنویه اجرائیه
ذوات الوهیت ایسه انجق (واجب الوجود)
اوله بیله جکنی والوهیت ایچون اول و آخر
مفقود اولدیغنی وقوه الوهیه نک بتون

[۱] فیثاغوره کنجیه قدر فیلسوفلره
«عقل» تسمیه اولنورایدی . فیثاغور حسب
التواضع کندیسنه طوغریدن طوغری به
عقل تسمیه ایچوب «محج عقل» تسمیه
ایتمشدر .

کا شائده ولا خلا ولا ملاده دخی حکمی
جاری اولوب بوکا مقابل حکمی یونستان
قدر برده وهم دمالکنز مادیانده و اودخی کوز
بو یا ییچیلقدن وتهدیددن عبارت بر صورتده
جاری اولان (حاشا) اربابک حقیقت الوهیتله
هیج بر مناسبتلری اولدیغنی والوهیت
حقیقه نک تخمرلده و تخم لردن حاصل اولان
نباتانده دخی تأثیراتی بداهه مشاهده اولمقده
بولتوب حالبوکه ارباب موجوده نک بونلرک
خلقتنده مدخلی شوبله طور سون اولبابده
طوغریدن طوغری به معلوماتلری بیلله
اولدیغنی کشف واستخراج و اثبات ایدرک
بونلره وقوت و تسلطینده یته بونلر مقامنده
بولتان ظلمه به دخی احرار بنی بشرک اسیر
اوللرینی تجویز ایدم مامشدر ومدت عمرلرینی
بو حقیقتلری اعلان بولنده صرف
ایلمشلردر .

بویدی عاقللرک اسامیسی شونلردر :
«صولون» «تالهس» «ینساکوس»
«پساس» «شیلون» «قله او بول»
«بریاندر»

بونلردن صولون عیساندن مقدم ۶۴۰
سنه سنده تولد ۵۵۹ سنه سنده وفات
ایلمشدر . فن سیاسی کندیسنه مسلک
مخصوص تعین ایتمش و آتیشه جمهوریتی
ایچون بقانون وضع ایلمشیدی . «کار
اولده کشتی عاقبت اندیش کرک» حکمی
کندیسنک اقدام حکمیاتی اولوب کار اولده
عاقبتی اندیشه ایدم بیلک دخی دردست تشبث
بولنان ایشک ماهیتی و بونک دهانه لره
تعلق و ارتباطی اولدیغنی وهر تعلق

وارتباطندن نه ل تولد ایدہ چکنی بیلد کدن
صکره نہایت نه نتیجہ بی اتساج ایدہ چکنی
استخراج ایچون نه قدر تأمل لازم اولدیغی
موازنه به محتاجدر .

تالاس ۶۳۹ سنه مفدمنده تولدو ۵۴۸۰ دہ
وفات ایتشددر . مصرده هندسیہ
وہیت حقندہ برحق تجارتدہ بولندقدن
صکرہ «ملہ» [۱] شہرینہ کلوب پر
مکتب اچشددر .

مشارالہک امورعواملہ اول قدراشتعالی
یوغیدی . خلقت عالم حقندہ یک حق
تدقیقاتدہ بولنوب بونک ایچسون مادہ
اصلیہ اولہرق صوبی بولش وقوہ صناعیہ
اولہرق دخی قوہ الوہیدی تسلیم ایتشددر .
«نہ به باقسہم قوہ الوہیتدن اکرور بوزم»
دیر ایدی . «فنائی یامش اولسنہ قی اللہ
کورورمی؟» دہ کندیسندن سئوال ایتشلر .
«یاق دکل دوشونسہ کیلہ کورور» جوابی
ویرمش .

مشارالہک مسلکی حقندہ آئیدہ کی مقالہ سی
معلومات کافیہ اعطا ایدہ بیلور .
«اللہ ہر شئک اولدر . فقط کندیسہ
ایچون اول یوقدر . آخر دخی یوقدر . ال
کوزل شی دنیادر . چونکہ غرایب
مصنوعات الہیہ بی حاویدر . ال وسیع
اولان شی صیددر . زراہر شی احاطہ
ایتشددر . ال سر یع اولان شی فکردر .
چونکہ برآندہ کائناتی طولاشور . ال
قوتلی شی احتیاجدر . زراہر شیدہ

[۱] اناطولیدہ کائن برشہر . الیوم «بالاچہ»
دیرل ایمش .

کور یلور [۲] ال عاقل اولان زماندر .
«بقیہ سی کلور»

«ارضک بیلہ لا ایلہ تصادمی»

— رصد خانہ عامرہ مدیری موسو قومباری
طرفندن قلہ النان بند مخصوصک خلاصہ
ترجمہ سی —

لکن تشرین ثانیسک بکرمی بدیجی
کچہ سی ہر طرفدہ اولدیغی کبی استانبولہ
ذخی برشہاب یغوری مشاہدہ قلندی .

الافر انغہ اقشام ساعت بدیدن اون
بر بچہ قدر جو سعادہ اوچان بلدزک
مقداری صالیز درجہ دہ ایدی . بو
بلدزک برقاج مجعی اولوب اوجمہ لردن ہر
استقامتہ طوغری طبران ایدرل ایدی کہ
الک چوغی غر بدن شرقہ طوغری کیدر
ایدی . بولنردن بعضیاری لحن طبرانندہ
قویروق دخی صالی و برلر ایدی .

بوعلامت اوروپائک یک حق یلنردن
مشاہدہ اولندیغی کبی رصد خانہ عامرہ ک
ازمیر بیروت دیار بکر بغداد فاوا کراسی
وبوشہر استانبولنردن دخی مشاہدہ
اولمشدر .

اشاغیدہ ویریلہ جک تفصیلاتدن دخی
معلوم اولہجی اوزرہ بوعلامت کرہ ارضک
بیلہ لانام قویروقلی بلدز ایلہ بالتصادم مذکور
قویروقلی بلدز علیہ ارضک غلبہ ایتسنہ
دلات ایتشددر .

[۲] بکا فالسنہ «چونکہ ہر حال حکمنی
اجرا ایتدیر»